STJEPAN ŠIMETA

Plamenovi srca

Stjepan Šimeta, DI

PLAMENOVI SRCA

. . . kada duša pjeva, kad u plaču grca,
biju iz nje, bukte plamenovi srca . . .

ĐAKOVO
1972.

S dopuštenjem Biskupskog ordinarijata u Đakovu
od 20. srpnja 1971. br. 1611/1970.
i redovničkih poglavara.

Korice: S. Berhmana Ana Šimeta, ak. slikarica

Izdao i odgovara: Stjepan Šimeta, Đakovo, Strossmayerov trg 5

Tisak: IBG — tiskara »Zagreb« — Zagreb, Preradovićeva 21

PREDGOVOR

Velik dio ovih pjesama nastao je prigodom sunčanih dana u životu svećenika. Sve one idu za tim da čitatelja u svakidašnjim njegovim brigama i poslovima odmore, podignu i osvježe vječnim mislima i utjehom. Budu li to postigle, neće mi trud biti uzaludan. A radujem se što ih mogu objaviti upravo prigodom 25. godišnjice svog svećeničkog ređenja. Neka budu poticaj u visine svećenicima, svećeničkim pripravnicima i svima onima koji se trude oko svećeničkih kandidata.

ISPOVIJEST

Nadahnućem to neki,
Inspiracijom zovu
Kada na misao
Kakovu sretni
Nalete novu.

Neka im bude!
No moje pjesme
Želim da ljudi
Drukčije sude.

Izvor je njima
— Što god ih ima —
Na koljenima
U tihoj samoći,
Ne mračne noći,
Već Božjega svjetla
I molitve moći.

1964.

LANCI

Ne volim, mrzim one suhe uniformirane
Ukočene i počešljane stihove i rimu
Što profano, drsko sapinju sveto tlo
Čežnja i težnja i jada i glada i nada
Mojega srca . . .
Kad živnuti, poskočiti misao želi
Iz simetrije, stiha, ritma i rime,
Kada vulkani iz srca provale slijepa
U silnoj bujici prelijevat se stanu
Ko radosna pjesma kosova glasnih
Za svibanjskog jutra u satove rane
I sa gugukanjem grlice nježnim se
Prepliću sa svake grane . . .
Ne volim rimu i hladnu osjećam zimu
Kad mi stih takav grudima dihati ne da,
Izletjeti ne da iz mrtva odbrojena reda.
Neću da krojim. Brojit se bojim.

No neka bude, ako je slučajno tude
Stih isti i rima, ako je ima!
I ritam određen, stalan
— Protivit se neću, neću bit jalan —
Kad slobodno u njima srce se kreće i šeće;
Kada se misao zaplesti, sputati neće
Ni život zaglušit od bučne forme
Niti osušit ni dat se zadušit
Od propisa, norme.
Nek stoji simetrija kad od sebe sama
Stane i bane ko razbacane amo i tamo
U šumi hrpice divne i brojne
Mirisavih procvalih lijepih ciklama!
Takav se prima i stih i rima.
Takav, kad misao, srce, prikladnu formu
I oblik svoj ima.

. . .

Ipak, jesi li vladar, ukrotiti kadar,
Brate, tu formu, tu rimu, te lance,
Vjerne ćeš imat pomoćnike i znance,
Imat će duh ti prikladno tijelo,
Misao tvoja — blagdansko odijelo.

1970.

. . . S MAMOM, JAPICOM, JELKOM . . .

RAJ U PAKLU

(Sjećanje na prvi svjetski rat)

Sjećam se dobro, pamtim još živo:
Marica, Mandica, Jelka, brat Ivo;
Uz mene, Števu, ko zvijezda Danica:
Kuštrava, mala, živahna Janica;
Najmladeg — Slavka nam — od tri već ljeta
U raj Providnost presadila sveta.

Pa dok se japica[1] *morao biti*
Svuda ko vojnik, u rovu se kriti
Četiri cijele godine duge,
Za nas u strahu, daleko, pun tuge,
Dotle je skrbila za sve nas sama
Predobra naša pokojna mama.

1957.

[1]) otac

BIČ

Idila moga djetinjstva

NA KOLIMA

... mali gazda ...

— Hajde, Bijela, hajde, Cvijeta draga,
Danas ćemo ići sve do »šlaga«![1])
Je l' de, mamo, danas ćemo tamo? —

Ali krave, ko kad je vrućina,
I još k tomu nesnosna sparina,
Noge vuku — tek da vrijeme tuku.

— Jao, što su spore krave naše!
Drugi jure pa nam samo praše.
Naša kola samo gmižu, škripe;
Sve mi, mamo, bijes i srdžba kipe. —

— Gle ti njega što zna biti gnjevan!
Bit ćeš gazda ponosan i revan.
Ipak, sinko, nemoj se kostrušit:
Gnjev i srdžbu valja uvijek gušit! —

— Još ta šiba! Ništa baš ne vrijedi. —

— Nemoj, dijete, jadne krave štedi! —

— Ali gledaj kako drugi gone!
Prodali ste divne konje one. —

— Rat je sada; čovjek lako strada.
Otac želi. Uzet su ih htjeli.
A i teško s njima je baratat,
Jadnoj mami po dvoru ih hvatat.
Pa i strah me: opasni su: grizu.
Da ti kažem: Ne smijem im blizu.
Sve se plašim da mi ne bi strado. —

— Nemaj brige! Već bih ja njih svlado. —

— Ko tvoj Ivo, kad na vranca sio,
Za tren oka na smetištu bio.
A na ruci pečat mu se krije

Konjskih zubi. Tu se šalit nije.
Nego dajmo, mala moja tugo,
Pustimo to pa pričajmo drugo! —

... novi bič ...

— Reci, majko, zašto svuda vodiš
Ti baš mene kada kamo hodiš? —

— Jer se maziš, slušaš me i paziš. —

— Kad si dobra pa me rado imaš. —

— I jer kolač vrlo često primaš. —

— Stani, mamo! Eto nam dućana,
Bič mi kupi! Što će mi ta grana? —

— No po želji, kad moj gazda veli. —

Nato skoči i za čas se vrati:

— Evo ti ga! No krave ne mlati! —

— Krasna biča, ej, u mojoj ruci! —

— Ali njime samo muhe tuci! —

— Vidi, mamo, što mu kita divna
Krasnih boja: crven-bijeli-plavi!

— Pazi, frljko, samo vitlaš, mašeš;
Već si me po glavi! —

— Više neću. —

— Eh, vidjet ću. —

... nadmudrivanja ...

— Ded, pogodi, mamo, pa mi reci:
Koliko je ribica u rijeci? —

— No, u Dravi ko cvijeća u travi. —

— Čekaj ovo, sada nešto novo:
Koliko je lišća na tom hrastu? —

— Puno manje od slamki u plastu.
Ti sad reci, kad si tako mudar,
Koliko je istine u laži? —

— Da se zalud povećalom traži. —

— Ta ti valja, moja diko mala. —

Tako šala i dosjetka slatka
Spasi vožnju, pa nam bila kratka.

NA CILJU

. . . u šumi . . .

Nakon puta blizu sat i pola
Stigli na cilj, ustavili kola.
Prašni sašli. O silne sparine!
Ne da šuma da se vjetar vine.
— Bogu hvala! — reče kratko mama,
Pa ispregne obje krave sama.
Pripasa se i na svoje rame
Sjekiru, pa u svom strahu za me:

— Pazi kola, reče, dobar budi!
Da te mama ne mora da kudi!
Neka krave tu sad mirno pasu! —

Skrb i ljubav zvone joj u glasu.
Tad me pusti kraj kola na travi
I otputi malo prema Dravi.

. . . muhe i obadi . . .

Sretan stanem bičem vitlat, mahat,
Skakutati pa se poigravat.
— Hajde, Bijela, i ti, Cvijeta, hajte,
Pasite tu pa se odmarajte!
Ima trave, ako ćeš, do glave. —

Tek su stale pohlepno da pasu,
A to muhe i obadi gadni
Zujat stali pa ih rilom klali.
Baš se strašno oborili bili
Na njih jadne, vrelu krv im pili.

Zalud one repovima mašu,
Tresu glavom, pasuć slatku pašu;
Koža trza, a s oči im stale
Suze teći u potoke male.
Kraj njih sjelo muha jato cijelo
Poput žaba pokraj mutnih graba.
Jadne krave u nemoćnom bijesu
Dižu noge a ušima tresu.
Obadi i muhe zlobno bježe
Tražeć odmah drugo mjesto svježe.
I tek su se s jednog kraja digle,
Bodu drugdje kao oštre igle.

Nažao se sve to meni dalo;
Ljutit viknem: »Čekaj, čekaj malo!«
Stanem bičem zviždati po zraku,
Plješćem čvrsto, dižem buku jaku.
Prstima ih počnem trgat, brati,
Kao čičak kad se hlača hvati.
Obade čak kidam i bez glave,
Tako su se zajeli u krave.

. . . razgovor s Cvijetom . . .

— Jel' de, mile, to vas jako boli? —
Cvijeta gleda ko da pomoć moli.
— Zar ne, Cvijeta, ti si dobra krava,
Ti me nikad ubola još nisi
Kad po staji ispod tebe plazim,
Motrim plašne kuniće i pazim.
Baš sam uvijek ja na smetnju tebi,
A ti dobra nikad tada ne bi
Nogom makla nit me rogom takla.
Hajde, draga, da te malko gladim,
I onako nemam što da radim!
Što ti divan rubac taj pod vratom,

Žutom dlakom pokrit kao zlatom.
Ja se tebe ništa baš ne bojim,
Vješat smijem pod vratom se tvojim.
Čuješ, Cvijeta, da ti nisi krava,
Ti bi bila ko mamica prava.

Gle mog biča! No on nije za te;
Zli dječaci dobre krave mlate.
Ali Bijela već bi dobit smjela,
Zato što me na rog dići htjela.
Gle, ti hoćeš oblizivat vlasi,
Hajde, hajde, daj me malo skvasi!

Ova nježnost dječja, igra, drugo
Sladilo mi moje vrijeme dugo.
Tu i tamo čuješ izdaleka
Netko sijeće. Udaraca jeka.
Sada opet gaca netko tamo
Ko po vodi. — Jesi l' ti to, mamo? —

— Ja sam, dijete, samo miran budi!
Ne boj mi se, nema tu zlih ljudi!

... izgubljeni bič ...

Sunce tone iza gustih joha;
Sjena raste; raste crna ploha.
Već su krave nemirne u travi
Ko da vijak vrtiš im na glavi.
Opet bičem vitlam na sve strane,
Mašem, zviždim, udaram o grane.
Kad odjednom usred igre, šale
Frkne bič mi sa moje bičale.
Ali kuda? Kamo on to pao?
Tražim, tražim, ali nema, jao,
Nema biča. Tùmaro sam svuda;
Njega nema; što ću, jadan? Kuda?

Sunce klizi, sumrak je sve veći:
— Biču, gdje si? Što ću mami reći? —

... dobra mama ...

Uto eto drage mame jadne.
Iskopala mokre kvrge gadne:
Trulo panje. K tomu našla granje ...
Zadihana stala sad dovlačit.
Sve se boji: brzo će se smračit.

— Gdje si, dijete? Je li sve u redu? —

Što da reknem? Srce me u jedu
Stalo peći: Što će ona reći?

— Dugo ti je jer tu mame nije?
Sad će k tebi pa da s tobom priča. —

— Mamo, mamo, nestalo mi biča! ... —

O moj Bože! Mamica se smiješi,
Prilazi mi, pogladi me, tješi:

— Nisi htio; mio ti je bio.
Ti mi osta. To je mami dosta. —

Dvije krupne suze zahvalnice
Spuste mi se niza sretno lice.
Ne znam, blažen, kako reći hvala;
Skoknem, zgrabim dva panjića mala:
— Mama, mama, brzo će noć, tama;
Pomoći ću, da ne radiš sama. —

— Pusti, zlato; nisi ti još za to!

Povijušu ugledam tad dugu.
Misô odmah zamislim sad drugu:
— Čiča-mića, evo meni biča! —
Otkinem je, svežem svibovaču.
Ova radost, nema traga plaču.

POVRATAK

Kad je mama gotova već bila,
Zadnja zraka sunčana se skrila.
Putem kući smišljao sam, snovo
Kako mami dat veselje novo.

— Gledaj, mamo, krave nam se žure
Kao da na djetelinu jure!
Ili su nam puna kola laka,
Il' se naše krave boje mraka? —

Ali mama, umorna od rada,
Manje zbori, više šuti sada.
Ipak uvijek titrao joj blagi
S lica smiješak — o taj smiješak dragi!

EPILOG

Već je mjesec nebom zvijezde ganjo,
Kad sam sretan u postelji sanjo:
Kòmada dva u ruci mi sjala
Trula panja, ko krijesnica mala.
A ja snivah, snivah i uživah.
Sanjao sam ne o obadima,
Ni o Cvijeti, ni o panjevima,
Nisam sanjo ni o novom biču,
Niti kakvu o vilama priču.

Ako li me došla pogledati,
San pogodit mogla mi i znati
Ona sama — draga moja mama.

1967.

1) šlag, tj. lug, šuma

MOJ OTAC

»Oče, osjećam, u srcu slutim,
Možda Te time žalostim i ljutim:
Bog zove me tamo. Sigurno tamo.
Ko predivna zvijezda zvanje mi sijeva.
Radost me mije, duša mi pjeva.«

On ušuti, stane, a oblak tuge
Prekri mu dobro očinsko lice;
Smrknuo čelo i obrve duge.
Spusti se, sjedne. Mislio dugo . . .
Zatim se digne i rekne samo:
»Volio ja bih da budeš drugo;
No sam svoje kovač si sreće.
Bude li nesretno moje kad dijete,
Oca u grobu proklinjat neće.
Od djece nikom krojiti neću
Kakav će udes imat i sreću.
Svatko nek za se misli i bira,
A ja ću vas svakog rado pomagat
Koliko sirotan uzmognem smagat.
Na smrti račun dat ću za sèbe;
Ne bih ga htio još imat za tèbe.«
. . .
Prohujala ljeta. Oče moj, hvala!
Davno već hladna zemlja Te krije,
No sretno Te dijete klelo još nije.
Naprotiv harno na svetom oltaru
Za oca svog vapi u ljubavi, žaru.

A da si mi sreću branio, smeo,
Možda bih grob Tvoj sad nesretan kleo.

1965.

TAŠKA

»Podaj mi, brate, tu tašku
Da Ti ponesem!«

Tako mi zborila tihim
Slabašnim glasom
Onoga tmurnoga dana,
Iz vlaka kada smo sašli
— Žalosni, tužni —
Pa se na stanici našli.

»Podaj mi, brate, tu tašku
Da Ti ponesem!«

Govorila toplo i nježno
Starija mlađem,
Bolesna zdravome meni,
Žena muškarcu,
Kada smo ocu svom dragom
Tmurnoga onoga dana
Stigli na sprovod
Iz raznih dalekih strana.

»Podaj mi da Ti ponesem!«

A mnogo sama,
Mnogo si nosila toga,
Nemoćna, slaba.
Ali ti sestrinska ljubav
Jača i snažnija bila
Od tijela krhka,
Marice, sestrice mila!

»Podaj mi, molim Te, podaj!«

Dobra li srca Tvoga
Što ne misli na se!
Velika srca!
A već iz očiju Tvojih dragih
Smrt grozna i strašna
Virila, plašila mene —
Smio već nisam
Blage Ti pogledat zjene.

»Podaj mi, bit će Ti lakše!
Podaj, ja mogu!«

Što mi to, slabašna, zboriš?
Slutila zar si
Da Ti je zadnja to ljubav
Bratu svom, sestrice jadna?
Znala već da će
Jesen Te pokriti hladna?

Više Te vidio nisam.
Tako mi, eto,
Moralo jadnome biti.
Ali me svaka
Godina i dan me svaki
Do Tebe spram neba nosi;
Jutro me svako
Radošću, sestrice, rosi.

Tada smo zajedno, skupa.
Sretni kod Oca.
Pa s mamom, japicom, Jelkom
I Slavkom malim
Milosne hvatamo prame
Da bismo posuli svima
Naše životne staze,
Da bismo našli se s njima.

Tako me nose kroz život
Godine, dani...
Vedri ko proljeće rano,
Rodni ko puna,
Bogata, smirena jesen,
Dok pišem sretan
Ne grobni, sestrice, natpis;
U himan sunčan, bez sjene,
Slijevam Tvoj život:
»LJUBAV JE NOSILA MENE!«

1967.

V BOLNICI

— No reči, Janica, reči, kaj te veseli
Dok dobiš mog lista! Reči, ti j' drago? —

— Kak me to, Mandica, pitati moreš?
Kak si posumljati smela? —

— Sem znala. Ipak sem od tebe same
Čuti to štela . . .
No, onda bum pisala
Dok bum god z rukom meknuti mogla.
Makar po noči . . . sê, dok ne bum baš
Morala vmrti. . . . Do smrti.
A ti i Števo? . . . Vam je daleko sim dojti? . . .
Je skupo . . . i brige i posla imate preveč . . .
I dani po letu sad preveč su vruči . . .
Mu reči, nek sim se ne muči . . .
Znam, mu je teško,
Mora tam prositi svoje . . .
Nek mešu za me odsluži da mi Bog greje oprosti,
Ne mora k meni sim dojti, ne more,
Bu za me on molil,
To mi bu dosti,
Da gore
Bog mi greje oprosti!
Bu dosti! —

. . .

Z joka joj skočile suzice bistre,
Žrtve nesebične i čiste . . .

Naplati to, Kriste!

1970.

MATI

»Dječice«, rekla je tužno,
»Znate li što se je zbilo
Prije pet godina ravno?«
— Zborila tužno, sjećala milo —
»Umro vaš tata.
Tako je tomu već davno,
A tako, tako još blizu,
Ko da je jučer to bilo.«

Drugoga dana idući s polja
Našli je ljudi gdje zgrbljena,
Zgrčena sjedi — na tuđemu pragu . . .
»Susjedo, jeste li Vi to?
Susjedo, zaboga, šta je?« —
Pokaza rukom na klonulu glavu:
›O boli, boli! Tu boli!«
Saptala sporo i jedva još čujno.
Zatim je tiho nabrajati stala
Svoju svu dječicu dragu:
Janicu, Ivu, Baricu, Miška,
Slavicu, Maricu, Drageca
I malu Anđelku.
O kako ste imala, presretna djeco,
Majčicu dobru . . .
Ja — sestricu Jelku!

. . .

Ležala osam punih je dana
Od teške moždane kapi.
Ono kad malo za sebe znala,
Dragoga Boga molila, zvala.
Zadnji dan davala znakove rukom
— Riječ ju već izdala bila —
Drhtavom, klonulom rukom.
I pisala redom, naporno, s mukom
Početna velika slova
Dragih, imena dječice svoje:
Janice, Ive i dalje redom
Do male Anđelke.

O predobre, djeco, majčice vaše!
O dobre mi sestrice Jelke!

1965.

...OKRIJEPI, BRATE
DUŠU I TIJELO...

ČOVJEK

Njega si jedinog, Bože, od svih vidljivih bića
Stvorio umna.
Nek Te upoznati mogne, nek Ti se divi
U djelima silnim!
Neka Te prizna, zaželi nek Te,
Neka Te ljubi! . . .

A on? Zemljom lutati stade,
Utrobu rovati stade,
S koje je načinjen bio . . .

I otkrio divne je stvari,
Sve djela Mudrosti Tvoje;
Otkrio rude je zlatne
Pa ih izlijevô, prelijevô, salijevô.
Zateko zakone silâ:
Sputo ih,
Pa ga ko krila nose po svemirskom moru . . .
Pa se sad ruga vodi i zraku,
Pa se sad ruga noći i mraku,
Pa se sad ruga ptici u lijetu,
Pa se sad ruga svemu na svijetu.
Tà umom je veći od svega toga . . .
I mjesto da Tvorcu svom zahvalan bude,
U njemu misli roje se lude . . .
I mnije, mnije:
Nisam ko prije, ja puno sam veći . . .
Al k svojoj sreći neću se vinut,
Već moram Ga skinut
Ili biti ravan i slavan ko Stvorac tih stvari —
Ako baš mari netko i tvrdi,
Da postoji Bog . . .

. . .

I dalje bijesno trudi se, muči,
Spravama silnim hoće da skuči,
Na zemlju skine i nebo samo . . .
Il će on tamo . . .
Zvjezdanu maglu u zrcala hvata,
Sa očaja, bijesa rukam' lamata;
Jer beskrajna magla sve gušća biva,
Što zrcalo veće, to više se sliva,
To više se skriva
»Maglice« u njoj . . .

Kad vidje da ima previše toga,
Da mogne proučit djela svog Boga
— Učinit istom tko će što slično!? —
Tad zavidno smisli:
Ako baš zbilja postoji netko, koji to sazda,
Taj je daleko;
Iza tih zvijezda . . .
Ti tvrdi stoga da ga i nema,
Slobodan tad si, vladar posvema!
Raj si na zemlji stvori što bolji! . . .
Po prohtjevu svojem živi i volji! . . .

. . .

I tada . . .
Potamnje nebo s olovnih jata,
Zatutnji zemlja s topova teških,
Slično oluji zrakom sve huji,
Puni ti uši, da te zagluši
Od silnog praska, potresa mnogih,
Gromova strašnih, krikova bolnih.
Okolo tebe sve se lomi, ruši;
Od vrele krvi zemlja se puši . . .

Zaboga, braćo, prestajte, gdje ste!
Ta ljudi ste, braćo, ta zvijeri nijeste! . . .
Nažalost, nema tu izmirenja,
Bije se, mrzi do istrebljenja . . .
U prahu se valja, u krvi se guši
S čovjekom čovjek, s mržnjom u duši,
S paklom u duši . . .

Ne htješe ljudi Krista i Boga,
I zadnju utrnuše u srcu zraku
Božjega svjetla,
Pa sad u mraku, bez ljubavi svete,
U propast lete . . .
Da l' im to zadnjom gubi se sunce
Krvavo, tužno sad za vrhunce? . . .

. . .

Na Golgoti teče sa živa Raspela
Božja Krv vrela
Na zemlju . . . praznu . . . na Adama kosti . . .
Oh, što Krist pati . . . Oh, što Krist moli?
O č e, o p r o s t i! . . .

1944.

JABUKA

Bilo to tridesetsedme
Ili pak možda i osme
Lipanjskog vedroga jutra,
Negdje oko osme.
Kroz grad sam brzao mlađan
Ko što već mladi što hrle;
Studentske brige me trle,
Kadli mi pred noge padne
Na koljena spusti se jadan
Bez košulje sirotan, gle, tužan
U krpama nekim tek starim,
No ipak ko zimskom kaputu,
Starac već, bolestan, gladan,
I pružio ruku pun nade:
Taj će mu barem da dade.

Znam, ni dinara nemam,
Ničega nemam ja svoga;
Toga odrekoh se svijeta
Zà Tebe, dragoga Boga . . .

Međutim prolaze ljudi,
Zastaju, gledaju, motre,
Svatko se pita i čudi . . .

»Brate moj!« — napokon smogoh —
A dušu mi svaka riječ oda,
»I ja sam tvojega roda!
Nemam Ti, dragi, baš ništa!
Što imah, ostavih svijetu,
U tihi sam samostan zašao,
Boga svog u njemu našao.
Već pođi do kuće naše,
U samostan pođi na vrata,
Pođi, nije daleko,
Na vratima uvijek je netko.
Dinar ćeš barem koj dobit,
Ili i koricu kruha,
Siromašno, istina, jelo
Okrijepit će dušu i tijelo.

Topla riječ ogrije njega.
Otkrio pažnju i ljubav,
Ugledo srce on moje
Pa — usrećen — otvori svoje.

U džep svoj posegne rukom;
Iz krpa izvadi mûkom
Smežuranu jabuku staru . . .
Jedino možda što imao,
I pruži je, ponudi meni;
Drhtavim poprati glasom:
»Kad ste iz samostana,
Uzmite jabuku ovu,
Od srca ona je dana!«

Dok sam iznenađen gledao
To njegovo prijazno lice
I nisam se mogao snaći,
On je jabuku pružao
Klečeć na ulici mio
I nije se htio ni maći . . .
Podići nije se htio.

. . .

Prohujale godine mnoge
Od toga susreta čudna.
Premnogo prošlo već dana.
Klonulo patničko tijelo
Pod humkom mu davno već sniva,
A duša mu kod Boga sjajna.

Meni pak ostala trajna
Ljubav na zemlji mu živa.

1964.

ROSA

O braćo ljudi, dođite brzo!
Gledajte samo ovoga jutra
Posvuda eno: na snenoj još ruži,
Na travčici svakoj, sa slomljena lista,
Gledajte kako se sjaji i blista
Rosica čista!

Eno u rose kapljici svakoj
Kako treperi, kako se smije,
Kako se mije sunašce malo!
A ona? Kako se na njemu grije!
I jao! Nestaje, mrije . . .
Ah, nije!
Spram neba se vije.
Jednako lako sa ruže se diže
Kao i s travke u prahu što gmiže.

Brzo je prošlo; više je nema . . .
A šareni cvjetić, travka, list sitan
Još pospano drijema . . .
A rosice više nema.

O roso, roso, ti zanosiš mene . . .

. . .

Čovjek bi rekao: Noćas su anđeli sveti
Kitili nebo zvijezdama sitnim
I krilima tresli i stresli,
A nisu toga ni svjesni,
Amo i tamo — biserje samo . . .
Ili su, možda, plakali gorko
Motreći ljude kako se čude,
Da nestalo rose njihova srca:
Duhnuo vjetar, prašinu digo,
Rosicu stigo, posuo prahom
I postade mahom od biserja, zlata
Samo još gomila blata.

Tužno . . .
Tužno i gorko su anđeli dobri
Plakali, možda, upravo zato
I ronili, sipali suze —
Ko divotno, blistavo zlato . . .

O roso, roso, ti zanosiš mene!
Otkad zatekoh te onoga jutra
Kako te miluje, grije i pije
Sunce nebesko,
Otad očaravaš mene.
Tek do tebe sad mi je stalo,
Ti nebo malo!
Reci mi, molim te žarko,
Kako da i ja budem tek rosa,
Rosa, što za Bogom vene,
Što Boga svog nosi kroz zemlju cijelu
U srcu čistu kao snijeg bijelu!

O roso, ti zanosiš mene.
Ja moram sličan bit rosi,
Što Isusa grli, što Isusa nosi,
I veselo, smjelo, ostavlja lako
Šarenilo svako,
Sve prolazno cvijeće:
Bogatstvo, slasti,
Sve časti i vlasti,
Màmilo svako tog varavog svijeta
Ko prljavo smeće.

Zaboravit sretan samog ću sebe.
Umrijet ću lako.
Nevina srca blistat ću rado
S prezrena, zgažena lista
Ko rosa čista,
Isus dok htjedne...

Tek nek se skriva, u meni sniva
Sunce to drago!
Tek nek se smije, iz mene sije
Isus moj dragi!
Tek nek me pije, k sebi me vije
Spasitelj blagi!
Cijelo mi biće tad može, tad smije,
Tad voli, tad kliče, tad moli,
DA MRIJE!

1957.

RAT

Proživio ja sam oba svjetska rata...
Doživio tugu da brat mrzi brata...
Pa sa zebnjom molim: »Ne daj, Bože, više!«
I dok slušam gdje se opet ljudi tuku,
Kada za rat čujem i za ratnu buku,
Bilo na kom kraju ove zemlje širom,
Iz dna duše vapim: »Bože Jaki, Živi,
Bože milostivi: Obdari nas mirom!
Kormilo sad uzmi Ti u svoju ruku!
Nadvladati ne daj slabog srca bijesu!
Pravda neka vlada i s njom ljubav mila,
Na kojoj god strani, Bože, ona bila!
Daj osuši suze jadnoj siročadi
Pa ih riješi straha i spasi od gladi!
Drage daj im vrati hranitelje zdrave,
Da Te u veselju i u miru slave!«

1967.

STRINA

Zgledal je gnjezdo na slivi
Tam čisto na vrju
Kak suncu toplom se smeje.
Kak to da predi spazil ga neje?
Mam skocal bu gore;
Lâč stari ne šteta pak more.
Bu morti kaj našel.
Od sreće mu se zaceklile joči.

Već je na vrju, se njija,
Je vzbuden da komaj već dija.
Bez reči, posegnul je z rukom,
S prstima v gnjezdo je zašel;
Prazno! Tekar jajce još jeno!
Sejèno, zel ga je v ruku...
Al, kaj to?
Sâj se je lecnul i stresel.
Zletela s ganjka je strina,
Sâ besna se na njega zdrla:
»Peš dole, Ivina!
Koj gore bes te odnesel?«

Jajce mu z ruke se zmeknulo,
Zletelo ravno dole na trček —
Sê žuto — bil je šljapрček.

»Pak dereš bogèčke te lače!
Baraba, živina!«
Ozdol je vikala strina.

Fletno se spustil, k štali poletel
Da ne bi ga strina dosegla
Kak včera, pa ga je tukla,
Vuva mu strašno nategla.

Tak je jako pobéžal
Da se spopiknul na jeden klafrček,
Palca na nogi jako si stukel.
Skorom od boli i jada je viknul.
Sel je kod štale na pocek,
Od besa bi pukel.

»Bum rekla, dok dojde ti jotec.«
— Kreštala dalje je strina —
»Bu zaprl te v kotec.«

Neje ju više ni slušal.
Pustil ju samu nek klafra.
On navek pri temu misli
Na svoju pokòjnu mamu.
I ona pošpotati štela;
Al nigdar tak puno i besno,
I nigdar neje ga klela.
Njezini špotanci su bili
Drukčeši i krajši...

Nju slušal je rajši.

1970.

Nepoznatije riječi: predi = prije; mam = odmah; lače = hlače; skocati = popeti se; morti = možda; komaj = jedva; saj = sav; dijati = dihati; lecnuti se = trgnuti se; peš? = hoćeš; sê = sve; ii = ići?; bes = nevolja, bijes; trček, klafrček = komadić drva, otpadak; šljapрček = mućak; bogečki = siromašan, jadan; fletno = = okretno, brzo; spopiknul = spotakao; pocek = prag; klafra = frfljа, priča, govori; pošpotati = izgrditi; drukčeši = drukčiji; rajši = = radije

1970.

OLUJA SRCA

Kao kad vihor silni se zgrabi
U ljuti koštac s ponosnim borom
Na vrletnoj stijeni...
Šumi i huji,
Bjesni i bruji,
Mahnit se pjeni,
Poteže, drma, hvata mu grane,
Vješa se za njih, njiše i ljulja
Gore i dolje, i na sve strane,
S njega šišarice kida sve s reda...
A on se savija, otimlje, ne da...
T'ako se baca pakao gadno
Na srce jadno.
Bjesni i huli,
Čupajuć vjeru, ufanje, ljubav,
Svako poštenje...
Straši i plaši,
S pobjedna slavlja
Vrišti i tuli.
A Majku to boli.
Majka voli, pa je to boli.
Svjedok su suze sred Sirakuze.
U pomoć hiti, tkogod Je moli.

1958.

POPUTBINA

Bijesno, ponosno jure
Cestom ledenom, snježnom
Mladi trogodišnji vranci...
Lete od Kupe, od mosta
Uz brdo gore, nalijevo,
Gdje mala Lasinja bijela
Na vrh kao u gnijezdo
Meko bezbrižno sjela.

Poskakuju sipajuć vatru
Iz krvavih nozdrva svojih,
Uzde drži im čvrsto
I steže željezna ruka,
No teško. Obuzdat ih muka.
Jarost jogunasta mlada
Iz njih iskočit bi rada.

Mladi ponosni vranci.
Katkada okreću glave,
Jedan drugom i kima
Kao da dogovor ima.
A gusta se prosiplje griva
Niz vratove savite jake
Ko rijeka niz goru živa.

Nogama igraju hitrim,
Odskakuju ponosni vranci,
U lice ti bacaju snijeg.
Raznijet će saone, misliš.
Igra je njima taj brijeg.

...

A da su, Isuse, znali
Koga su nosili dolje,
Kamo su jurili, stigli,
To da su uz brijeg sad natrag
Znali mlađahni vranci,
Ne bi im radosti mogli
Obuzdat ni gvozdeni lanci.

1968.

...AKORDI KRISTOVIH
SVEĆENIKA...

MLADOMISNIKU

(Život je svećenika stalna borba protiv paklenih sila za Boga i neumrle duše.)

Napokon, eto, granulo sunce žuđenog dana!
Protekla ljeta dubokih čežnja, dubokih sjeta,
Vapaja tihih, čekanja dugih.

Od najmlađih dana mladosti cvjetne,
mladosti sretne, djetinje već su ti radosti bile
ponešto mutne, pomalo sjetne.

Čim je u tebi svitati stalo,
što je to nebo, što crni je pako,
što je to vječnost, što je to duša,
što je to Otac, koji nas stvori,
i što je stvorenje — a neće da sluša —
što je to grijeh . . .,
srce ti malo plakati stalo,
ridati stalo, u pomoć zvalo . . .

U pomoć zvalo, videć poljane kako se bijele,
već posve zrele . . .
Slušajuć kletve širom sve žetve,
dušmane motreć paklene crne,
gdje žito kose, gdje snoplje nose,
tovare, voze od zore rane
na pakleno gumno . . .
Smišljeno, umno, milom i silom,
otimlju i to, što četica mala
radnika Božjih uz znoj i muku,
u hrpu zbrala i vuče
na tvrdo Golgotsko brdo,
(jer samo s te gore može se gore
u očinske dvore).

Da, pakao mrzi, satire, ništi,
pobjedno pleše, ceri se, vrišti,
a čovjek jadan, zblenuto, ludo,
zapanjen gleda tu paklenu igru,
to sotonsko čudo — i ne zna

jadno, nesretno dijete,
da mu sotona, ta zmija ljuta,
okove puta...
okolo grla plete mu mrežu
i steže...

A ipak na križu
— kako da kažem tu bolnu milinu? —
eno se nižu, eno se kližu
Božjemu Sinu,
padaju nice niz sveto lice
obilne suze,
Isusu našem...

Na te dvije tužne misleći slike,
u tebi sve se napelo, zbilo,
zgrčilo, svilo,
burka uzavrelo, buni se, kipi
kao da moli, zapomaže, prosi:
»Tko ima srca, pa da to snosi!«

Tada je tvoja, o mladi levito,
odluka pala...
Bila je kratka, bila je mala,
No divova vrijedna:
života te stala...

Reko si »zbogom«, svijetu,
reko si »zbogom« radosti, cvijetu,
reko si »zbogom« samom životu,
odabro si Krista, križ i sramotu...

Reko si: Kriste!
primi me mlada,
primi me zdrava,
primi me svježa,
primi me čista!...
Ja ću zasukati svoje rukave.
Što god ja jesam, imao, znao,
Zà tebe nek je; ti si mi dao.
Treba li za te znojit se, radit,
Treba l' se mučit, stradati, bdjeti,
sa mnom računaj!...
Jer nema mi veće od ove slasti:
U radu za tèbe od napora pasti.

Jednu tek molbu... Žarku i vruću:
Na stancu kamènu da sagradim kuću,
da navali svakoj paklenih četa,
da napasti svakoj varavog svijeta
mogne odoljet!...
... Predaj mi ključe, o Božji Sine,
svojega Srca!
Da smijem svagda: po danu, po noći,
do tebe doći!
Nevoljnu braću, punu svih rana,
dovodim da ti s ratnih poljana!...
— O molbu mi gledaj! Ključeve predaj!
Onda me bacaj u vatru svaku, u svaki mrak:
Smion ću biti, borben i jak!
Svuda ću letjet, vikati, trubit:
»Premila braćo, vi plaćate skupo,
vi plaćate dušom, vi plaćate nebom,
kad god se grijeha hranite hljebom!
Vi tražite sreću, žudite ljubit...
O pođite sa mnom, i ja ću znati
kruh Božji vam dati!
O ima Srce, koje vas voli,
Srce, što trpi zbog vaših boli.
O ima Srce, što za vas bije:
Je li tko žedan, nek iz njeg pije!
O ima Srce, što radost lije,
tko god je tužan, u nj nek se skrije!

Čemu ste, braćo, tužni i bijedni,
Ljubavi vječne vječito žedni,
čemu ste, braćo, vijek sirotani,
a imate Oca, koji vas hrani?
On se veseli s vama i smije,
zbog vas on strepi, nad vama bdije;
svaki vam korak životni prati.
Imate Oca, koji vas hrani,
imate Majku, koja vas brani...
Presveto Srce i Djeva mu Mati,
ta Majka divna, taj biser zlati;
oni vas ljube, žele vam dati,
štogod vam treba —
najviše neba«

To su ti bile, levito mladi,
radosti vječne i vječni jadi!
Toliko ljeta sputan si bio,
toliko ljeta od braće se krio,
a ti si htio — o da si smio! —
pohitjeti k njima . . .
Utješit braću, što zà Bogom plaču.

Sad, eto, hrliš ti k njima!
Nosi im ljubav, jer studen je, zima!
Oj, budi ljubav, nikada mržnja, nikada zloba!
Srcu Božanskom vjeran do groba!
NEK TI IDEAL UVIJEK TAJ BLISTA:
DANAŠNJEM SVIJETU NOSITI KRISTA!
Budi im drugi — vidljivi Krist:
izmoren, vjeran, neokaljan, čist!
Umro si svijetu, život mu daj!
Sa mnom računaj! reko si, znaj!
Gdje god se grijeha spustila tama,
Budi im ljubav i svjetlost sama!

Kad ti Gospodin neuspjeh dade,
kad se i tèbi utrnu traci
svjetla i nade,
osnove kad ti križati stane,
kada nad mišlju tom samom zadrhtiš tamnom,
sjeti se riječi: »Računaj sa mnom!«

Kada te Bog tvoj uzme u svoju visoku školu,
hranit te stane patnjom i bolju,
u srca kad ti mekano tkivo
strugačem strugne osjetno, živo;
tesati stane, blanjat te stane
sa svake strane, —
kad ti se smrkne, u tamu ti uroni duša,
Krist tvoju vjernost, znaj, tada kuša.
Tad je, znaj, vrijeme Gospodnje sjetve,
znak je to, vjeruj, obilne žetve.

U vrtlog svijeta valja ti poći,
zato tu školu morat ćeš proći.
U vrtlog svijeta valja ti poći:
Ostani rosa! Nikome ne daj preblizu doći!
Ostani sam!

Bit će ti život bogat, lijep, čist.
Ti bit ćeš Božji — tvoj bit će Krist.

1949.

MISA

1957.

KYRIE

Kyrie, Kyrie, Kyrie, eleison!

Razigrane orgulje grme, bruje, vriju,
U poj s njima glasovi biserni se liju;
O strop sad i prozore udaraju, tresu,
Onda opet nestaju, gube se i mriju . . .
Kyrie, eleison, smiluj mu se, smiluj!

Smiluj mu se, smiluj, svijetlim, toplim zrakama
Svoje svete ljubavi sretnika nam miluj!
Od sreće poskakuju prozori i ječe:
»Navali toj ipak moramo odoljeti,
Probiti nas neće . . .«

Dok od pjesme crkva se tako ziba, njiše,
Sagnut tronut svećenik podno žrtvenika
Moli svoj Confiteor: »Bože, Tebi dika!
Godina toliko već! O milosti čista!
Tebi, Oče, slava, čast! Ja sam prah i ništa.«

Crkva tutnji, ori se, suze licem puze,
»Priznajem, confiteor, što da reknem bijedan?
Vječne slave, ljubavi harne Ti si vrijedan.«

. . .

Nebo se zapanjilo, anđeli se dive:
Sama ljubav sašla je i — dok ječi Kyrie —
Briše suze žive . . .

GLORIA

Slavu Ti pjeva sada crkva cijela.
Slava Ti, slava od nebèskih kora.
Slavu Ti priča vitka gorska jela,
Večer i zora, bregovi i mora.

Snagom Ti slavu lav u džungli riče,
Slavu Ti cviče golišavo ptiče;
Stoljetni hrast u prašumi Te slavi,
Posuo si slavu kao cvijet po travi.

Slavi Te pčela, kad oko njeg zuji,
Slavu Ti poju u grmlju slavuji;
Slavu Ti slavi svod nebèski plavi,
Divna Te duga iz oblaka slavi.

Sva Ti stvorenja, ma ne znala za se,
Nagonom cijelim samo slavu glase.

. . .

Najveća ipak radost Ti je, slava
Ovdje s oltara — od Tvog sitnog mrava.

OREMUS

Aba, Oče ! Tvorče svih čudesa,
Koji, eto, već toliko ljeta
Po svom sluzi siješ svud nebesa :
Da mi se je vinut do oblaka
Onih bijelih, iz njih satkat smjeli
— S jednog kraja neba do drugoga —
Moga žića vapaj snažni, vreli :
»Da sam kruglja puna vatre, žara,
Pa da samo za Tebe izgara;
Jurio bih preko neba cijela,
Pričao bih Tvoja divna djela;
Slavio bih Tvoju ljubav čistu
U čast Tebi i Tvom Sinu — Kristu !«

. . .

»Amen ! Amen ! Bože, tako bilo !«
Zvone grla i orgulje milo.

Može znati ribica i rijeke duljinu,
Ne zna sitna travčica zemlje svu dubinu;
Gdje je tako silan um, da bi, Bože, znao
Darove nabrojiti što si mi ih dao?

Ne shvaćam, no VJERUJEM: u me slaba stvora
Svakog dana, godine slijevala se mora
Tvoje svete milosti, pa se stidom stidim:
Uz ta mora ljubavi — svu nevrijednost vidim.

Blistavi korporal po srca oltaru
Kao rosno jutro po livadi cvjetnoj
Razastire Božji miljenik u žaru,
Spremajući prinos u radosti sretnoj.

Bijela ruža snena bit će mu patena,
A Krv Božju svetu iz Kristovih rana
Sabrat će u čašku divnog tulipana...
Tiho, hajdmo bliže, on već prinos diže!

»Oče Moćni, Sveti — Vladaru visina!
Primi taj kruh-jelo za Kristovo Tijelo;
Evo s trsa vina plemenita, žarka:
Daj da ono bude Krvlju Tvoga Sina!«

I dok prinos diže, lake Božje zrake
Vabe mu iz duše želje — burne, jake;
Misao mu lijeta kroz sve dane, ljeta:
»Tako bih Ti puno, Oče, htio reći,
Ali, tko da sputa orkan u par riječi!
Majka, otac i sva srca druga mila
Sad su mi se, eto, na patenu slila.
Sretna proljet cvjetna drage mi domaje,
Oče, ta mi želja trajna, vječita je.
Boli svih što pate, a ne misle na Te,
Po srcu mi vječno nesmiljeno mlate«...

Zanio se silno pa još jedva tepa:
»Višnje Veličanstvo! Trojedini Bože!
Srce Isusovo! Majko Divna, Lijepa!
Kroz moj život, ljeta preko ovih ruku
Sipali ste radost, sladili ste muku.
Čime da Vam platim? Kako do Vam vratim?
Za sebe tek molim, da Vas žarko volim;
Da sred ovog cvijeća izgaram ko svijeća.«

...

S otvorenih vrata blagi lahor piri
Pa ga nježno budi, miluje i miri...

Na visokim Alpama čovjek stoji, šuti;
Zanose ga Tvorčeva djela veličajna . . .
Golgotski nas doveli akordi i puti
Do visova kanona i njihovih tajna.

No kad žarko sunce sja, gledati se ne da :
Takve tajne sada su u kanonu s reda.
Slutim, slutim, osjećam; kako da to kažem ?
Što god reknem, malo je; pravu riječ ne smažem.
Tu gospodar čovjek je, a Bog njemu sluga;
Da bar kako shvatiš to, treba vječnost duga.

U dubokoj ljubavi dragi dragom daje :
No tu Bog i čovjek je, pa mi pamet staje.

A do smrti svaki dan tu uživat sreću.
I pomišljat bojim se; neću, Višnji, neću !

. . .

Kao sveti anđeli pokrivajmo lice,
Klanjajmo se Ljubavi i padajmo nice !

Bilo je to davno; jako, jako davno . . .
Neko dijete malo od sreće je sjalo,
Samo nije znalo, od čega je bila,
U čemu se krila. Pa išlo po svijetu.
Tražilo po travi, prišlo k svakom cvijetu.
Možda je u rosi, što je pčela pije ?
No ta mu se smije : »Nije, sinko, nije !«
Jednom se je našlo, kad u šumu zašlo,
Podno stara hrasta. Pod njim sila žira.
A živinče malo, baš se razigralo.
Ne dižući glave sve po žiru pase;
Pase, skače, pase — misleć samo na se.
Uto sa visine — Bože moj, miline :
U zelene grane sakrio hrast gnijezdo,
A malo sa strane ptičica se njija,
Za uzdarje hrastu pjesmicu izvija.
Sad dječarcu prane : On će svoje dane
I svoj život bijeli žrtvovati cijeli
Pa će prepun žara zvati sa oltara
Na pijev u sav glas — Deo gratias !

. . .

SVETA MISA SVRŠILA ! DRAGOM BOGU HVALA !
Kliče misnik i sav puk — čak i djeca mala.

NA ULICI

Nedavno iđah kroz ulice gradske...
Pravo da Ti kažem, Isuse moj dragi,
Bilo mi je teško...

Jako mi je teško tiskat se kroz ljude;
Katkad mi se čini, kao da se čude...
Kao da me žale, ko da glavom mašu;
Bog zna, čim me drže; što o meni sude.

No ja, dijete Svjetla, braći toj u svijetu,
Što me susretaju, u gitaru svetu
Svoga srca pjevam, od veselja sijevam.

Istina je, mnogi ne shvaćaju mene;
Njihove me ipak silno mame zjene:
U njima ja čitam — ne znaju to sami,
Da bi k dragom Svjetlu, što s oltara sipa
Plahe zrake, koje — kao da se boje
U onoj tišini i u polutami.
Istina je, gdjekoj spaziv svećenika
Stane pa se čudi; ja sam svjestan toga;
Nagoni me ipak u grad cijelo biće,
Jer sam ja u gradu mnogima otkriće.

Nek se stoga čude; ja sam svjestan toga,
Ipak u grad moram, jer kad idem gradom,
Mnogom bratu, sestri nosim dragog Boga.

1957

NEBO PJEVA

(Pozdrav mladomisniku)

Dragi striko!

Nebo pjeva, zemlja kliče
Ovaj divan dan.

Tvoja želja, ah, veselja,
Nije više san.

Sa oltara, prepun žara,
Striko, striko moj,

Dizat će se, orit će se
Tvog sada srca poj!

Cijelog sela, srca vrela,
Sjećat ćeš se Ti.

Svi će plakat, ruke sklapat,
Jer Te vole svi.

No najviše sada vrije
Moja duša sva,

Jer Te volim, za Te molim
Najviše baš ja.

1964.

VINOGRADAR

(Alegorija uz zlatni svećenički jubilej)

»Obećajem, Majko, tri čisla,
Na čast Božànskog Ti Sina,
Ako mi ova sparina
Iz te oblačine crne
— O čuj mi molitvu vruću! —
Ne saspe, jao, i zgrne
Na vinograd evo već zreli
Zatornu, ledenu tuču.«

Divno ga vidjeti bilo,
Stàrinu časna i bijela,
Kako okolo trsja
Iskusan oprezno hoda,
Razgleda, uzlazi, slazi,
Grozdić, gle, miluje svaki,
Na svaku bobicu pazi.

Katkad se uspravi malo,
Rukama staračkim plješće
— Sad manje, pa onda i žešće —
Plaši nasrtljiva jata
Kosova, čvoraka gladnih...
Traži skrìvena tata.
Pritom mu zabrinut pogled
Spram oblaka tmurnih se svraća,
Bijesnih što molitva žarka
Starine u kut ih vraća.

Sunce sa zapada sipa
Snopove zlaćanih zraka;
Nabrekle bobice zriju...
Gdjekoja pukla od snage,
Pčelice privukla drage
I kradljive, lakome ose,
Pa nektar slađani piju —
I sretne u satove nose.

Pedeset godina tako
Obrađuje vinograd, čuva.
Srce s njim sraslo mu jako.
Kopao on ga i rezo,
Prskao, lozicu vezo;
Pa kad bi u proljeće stao
Grozdić mirisat cvjetni,
I on je od sreće cvao.
Sada pak u jesen punu
Za trud svoj dobiva krunu:
Blažen sav uživa, gleda,
Rastat mu od njeg se ne da.

I pogled mu kliznu spram dola,
Gdje ona stara topola
Drhće na povjetarcu;
Taj okreće, širi i stišće,
Trese i diže joj lišće.
Listovi na suncu bliješte;
Vjetar ih vrti pa šušte
Kao da dukati pljušte...

Gledao dugo je tako...
Na oči navru mu suze:
Nešto ga dirnulo jako.
Zanos nebèski ga uze,
Usta mu tepati stala
— Na sreću nisu ni znala
Srca da odaju tajnu
Plemenitu, veliku, sjajnu. —
»Bože moj, ako me treba
— Lice mu staračko plamnu —
I želi moj vinograd zreli:
Znoja se ne plašim, rada.
Radosno snosit ću trude,
Sveta dok Volja Ti bude!«

I ponizno pao je nice;
Klečao gledajuć nebo,
A sunce mu žarilo lice...

Još kleči raskrilivši ruke,
A zadnje već sunčane zrake
S brežuljka teško se dijele:

Dive se starini časnom,
Čuti bi svakako htjele,
Što vinograd, trsovi, vele.

Trsova šušanj se čuje,
Bobice zore i vriju :
Monasi, pomišljaš, bdiju,
A u mrak im molitve bruje.

Što žele ? Što mole ? Što vele ?

»O Bože, još dugo, još dugo
Dragoga vinogradara
Našega čuvaj i štiti !
Pun skrbi je za nas i mara;
Pun očinske ljubavi, žara.
Još puno, još dugo i sretna
Čuvaj nam vinogradara !«

To zadnje se sunčane zrake
— Za suncem nestajuć hitro —
Zujati, šuštati čule.
Ko noćni monaha šapat.
»Još dugo, . . . Još dugo.
. . . Još dugo!«

To su tek zrake još čule.
— To će kazivati Suncu
Još dugo, još dugo, još dugo.

1958.

...ŠTO SE LJUDI DOBROM SVECU ČUDE...

NEZNANI VELIKAN

Ovo što sad zborim, doista to nije
Uzvišena pjesma, puna nadahnuća...
Htio bih tek reći, prepun udivljenja,
Samo gole misli i ganuća vruća.

Proreko Te nije nitko da ćeš doći;
Veličinu Tvoju za života Tvoga
Nije znao nitko; tek dva srca harna:
Djevica tek čista uz Isusa svoga.

Za njih su Te trle mnoge brige teške,
Žuljevi Te pekli, klonula Ti uda;
Rad njih si u tuđem stranac bio svijetu,
Zbog njih su Te tresli: strah i ljubav svuda.

Susjedi svud samo govorahu Tvoji:
Dobar je naš tesar; radin, čestit, vrijedan;
Otac, zbilja, brižan; ne misli on na se;
Živi za obitelj kao nas ni jedan.

Nizala se tako tiha desetljeća;
Usjekla se brazda već na licu mnoga;
Glas Ti oslabio, drhtale već ruke,
Viteže Ti vjerni, u službi svog Boga.

Tek se jedna želja, predana, no žarka,
Dizala iz grudi: »Bože, ako smeta
Slavi Tvoga Sina moja krhka sjena,
Budi volja Tvoja! Uzmi me sa svijeta!

Smatraju me ocem, a ja nisam vrijedan
Da mu sluga budem. O Ti, Oče pravi,
Uzmi me sa svijeta, ako mu ja ne dam
Da se tužnoj zemlji On što prije javi!«

Jednog Ti se dana molba ispunila...
Tiho, a da nitko naslućivo nije
Tko je taj Tvoj Isus što Ti oči sklapa
I sa Majkom dragom sada suze lije.

Poočime Kristov, Crkve zaštitniče!
I svih stradalnika usred tamne noći,
Viteže Ti vjerni, dobri Sveče, spasi,
Osobito u čas, kad nam otud poći!

1968.

VITEZ IZ LOJOLE

Smatrahu Te neki krutim oficirom
Koji dao nogu sa stoičkim mirom
— Tek da ljepši bude — lomiti i pilit,
Koji nije znao drhtati ni cvilit,
Koji držo ono što je jednom reko,
Pogazio ne bi, makar si ga sjeko.
Vojnik život cijeli, koj tek »moraš« shvaća,
Koji ne zna ljubav, ne zna za riječ »braća«.
U kog srca nema, u kog nema plača,
Koj se za riječ jednu odmah hvata mača.
Koji sluša stoga, jer je naređenje,
Pa mu je u tome, misliš, sve poštenje . . .

Zlo Te, dobri Oče, prosuđuju, cijene,
Ne znaju Ti srca, blagog oka zjene . . .
Tko to, Oče, misli, zlo Te sudi, grdi;
Ti si stoga čelik, kremen, kamen tvrdi,
Jer Te oganj pali, jer Te ljubav veže,
Jer Te ljubav nosi, čvrsto drži, steže.
Dvadeset i više čekao si sati
Namjesniku Krista jednom ispred vrati
Spokojno i mirno; čast Ti je to, dika.
Bila je to vjernost i ljubav vojnika.

Daj i nama ovu ljubav svoju prosi,
Da nas u poslušnost prema Kristu nosi;
Na poslušnost Kristu u osobi Petra,
Da nas ne odnese sila bure, vjetra,
Vihora, orkana — i strast rastrgana!
1968.

Z O V

(Prigodom četiristote godišnjice Sv. Stanislava Kostke)

. . . bijeg . . .

Eno ga! Umoran sjeo,
Od duga ogladnio hoda,
Kraj ceste, uz vrelo
I krijepiti stao
Klonulo tijelo.

A čeka ga mnogo, još mnogo,
Još mjesec naporna puta,
Ili i više . . .
I puta i jada,
Ako li trebalo bude
Da ide do samoga Vječnoga grada.

No Ona, Ona će zaštititi njega.
Ta, Ona mu zapovijed dala.
— A pri tom ga obli rajska milina —
»Ona mi zapovijed dala«, usklikne glasno,
»Stupi u Družbu mojega Sina!«

Dok su ga ove dragale misli,
Vjetrić mu hladio čelo
I bijelo rumenkasto lice . . .
Vlasi čeprkao tamno mu plave
Vrh umorne glave.
Za čas ga zanijela pčelica mala,
Što je med sladak sa cvijeća brala.

Nevidljivi dotle stražarili bili
Čuvari dobri, anđeli mili.

. . . potjera . . .

Odjednom se trgne . . .
Ko da ga netko zovnuo tiho.
Sad opet: »Stanko! Konjanik juri.
Sakrij se, Stanko! Staško, požuri!
Konjanik bijesan ovamo juri.«

Putnik naš protrnu na čas.
»Oh, on je! Brat Pavao!
Gnjevan i ljutit u potjeru leti.«
»Ustani, idi, milostinju moli!
Hrabro na cestu!«, nešto ga sjeti.
»Podi s tom šibom ko štapom u ruci!
Na glavu taj seljački šešir natuci!
I kaput što ti u zamjenu podao prosjak
Za bogate haljine tvoje
Na sebe brzo sad baci!
Ne idi na svjetlo sunčanoj zraci!
Ostaj u sjeni, pod hrast tu stani!
Neće ni slutit; straha se kani!«

Tek se je uspeo na drum
I pružio drhtavu ruku,
Kadno se stvori konjanik pred njim:
»Putniče, je li tud prošao mladić?
Korakom hitrim? Često se obziruć natrag!
Ko da je bježao pred kim . . .
Ko da se skrivo?«
I brzo ga omjeri okom,
Površan bacivši pogled:
»Naliči, reče, na tebe živo,
Ali gospodin, plemić po rodu,
U skupom odjeven odijelu.«
»Da, tuda je, viteže,
Jutros je prošao tuda.«

Na riječ tu baci mu konjanik zlatnik,
Pa jurnu žestoko podbovši konja
I plačnim ga glasom počeo zvati:
»Stanko moj, gdje si! Vrati se, vrati!«

. . . kušnja . . .

»Stanko!«, prišapne paklena napast,
»Jesi li čuo? Brat plače i zove
I leti u prazno. Prah se iza njega vije.
O zovni ga, vrati, dok prekasno nije! . . .
Što? Ti stojiš i šutiš?! O srce tvrdo!
Otac će zbog tebe bješnjeti, kleti.
Od tuge ti jadna umrijet će mati.

Toga se sjeti! Zovni ga, vrati!«
»Oh, kada im ne bih zadavao boli!«
»Zovni ga, velim, vikni mu, moli!«
»Oh, moje ih srce i štuje i voli.« . . .
»Ne boj se, Stanko!«
S desne se začuje strane,
»Ne boj se! Te će zacijeliti rane.
Oca i majku tješit će Ona,
Ona, koja te zvala:
‚Stupi u Družbu mojega Sina!'
Ostani hrabar . . .
Nećeš se zbog toga kajati čina!«
»Otac će planut«, tiho će lukavac crni,
»Pa će u osveti, jedu
Rušiti kuće nekrivu redu.
Neće se svladat.
Svi će zbog tebe jednoga stradat.«

»O stani, jao! Grozne li misli!«

»To je još malo. Kad bi sve znao! . . .
Bješnjet će na njih po cijelome svijetu.
Jadniče, kakvu ćeš nanijeti štetu?!«

»O jao!«

. . . pobjeda . . .

»Lažove drski, odstupi od duše ove!
Bježimo, Stanko, dolaze kola!
Bjelinskog evo i potjere nove!
Kimberker grozni fanatik je s njime!«

»O strašno ime!«

»Odluči sad, Stanko! Treba brzina!
Gospa te zvala u Družbu svog Sina.«

»Evo me, idem! Majčice, idem!
Zbogom, o oče, majko i brate!
Neka vas Isus i Majka nebeska
Tješe i prate!

Žrtvujem sebe i sve svoje rado:
Rod, ime, i srce! . . . I žiće mlado!«

U polje kliznu tad naglo spram rijeke
Kroz žito rodno i livade meke.
Kimberker jurne za njim sa puta,
Ali ga stigla nevolja ljuta:
Odjednom konji na mjestu, vaj, stanu.
Udarci, psovke po njima pljušte,
Pa su se u vis propinjat stali,
No naprijed neće ni korak mali.
I kao što nestane zrake sunčane,
Za brdo sunce kad klizat se stane,
Tako im Stanko s očiju nesta . . .
Prešavši rijeku, u šumu daleku . . .
Što će sad bijesni? Okrenu natrag . . .
Potjera presta.

. . . pismo . . .

Deset mjeseci već otada minu;
Noćno se nebo nad Vječnim gradom,
Nad svetim Rimom, radošću kiti . . .
Sretne trepere zvjezdice male:
Blagdan je divni, dan Uznesenja . . .
Kraljici neba u čast su sjale.

A Ona, Ona anđele skuplja
I djevice svete . . .
Čita im pismo malog Poljaka,
Pismo što piše bezazleno dijete:
Upravlja molbu, htio bi doći
Na slavu k nama ove još noći.
Muči ga ljubav i želja jaka.
Eno ga dolje u Svetom gradu,
U izbi maloj, od ljubavi plamti.
S ležaja niskog na podu vapi,
Lica mu gore . . .
K meni bi, k Majci, u rajske dvore . . .
Srce mi više čekati ne da,
Pođimo brzo, pođimo, hajdmo,
Radost mu dajmo!

. . . kod Majke . . .

I Gospa ostavlja nebo sad cijelo
Da u raj povede srce to žarko,
To srce vrelo, to janje bijelo . . .
Zov je to posljednji obostran bio,
Vedar ko nebo proljetno plavo,
Ko topla zraka mekan i mio.
Pa dok je brat Pavao po nalogu oca
Hitio s pismima noseći prijetnje,
Sretan se Stanko u društvu Majke
S djevama svetim spram nneba vio.

1967.

ASIŠKI SIROMAH

Ima jedan svetac koga volim jako;
Koga volim davno; za kojim bih plako.
Bistar kao kristal, svijetao kao plamen,
Meku ljubav sipo u svijet tvrd ko kamen.
Tako bio iskren, ponizan i čedan,
Da se nije smatro, Bože, Tebe vrijedan.
Kraj svih svojih čežnja i nebeskih slasti
Žacao se divne svećeničke časti.
Imena sâm spomen Tvog ga očaravo,
Oganj bi ga odmah ljubavi svladavo.
Tek što bi mu sveta usta ga izrèkla,
Već mu s oči rijeka vrućih suza tekla.
Što se onda mnogi dobrom svecu čude,
Da je, kudgod išo, osvajao ljude?
Poniznošću svojom i blagošću dragom
Osvajao srca, a ne riječi snagom.

1968.

DUŠNI DAN

Donose vijence, polažu, plaču.
Mnogi i moli, svjećice pali...
T'u su im otac, predobra majka,
Ili anđelak, nevin im, mali.
Njihovo drago, jedino dijete.
Ovomu opet bratac il' seka,
Prijatelj, znanac, susjeda neka...
Ljubavi lahor goni ih blagi,
Pa na njih misle, prepuni sjete.

I dok se nižu u srcu, mašti,
Redaju slike, prizori dragi,
Zanose nježna sjećanja davna,
Vapaji, čujem, dopiru k meni
Suzni i tužni... kao da cvile,
Kao da svoje zaklinju mile:
»Dajte se, dajte, smilujte nama,
Vi barem braća, vi, mili naši!«
Jecanje čujem koje me plaši:
»Smilujte, dragi, vi se i sebi!
Naša sudbina, jao i gora,
I vas da stigla, dopala ne bi!...
Čemu na mrtve grobove hladne
Stavljate mrtvo, uvelo cvijeće,
A mrtvi sami, i duše jadne
Bez milosne svijeće, bez prave sreće?!«

...

Mrak se već hvata; svaki čas veći...
Male trepere, umiru svijeće:
Gasne sad ova, ona sad trne...
Groblje se u mrak umata, drijema,
Prazni sve više. Tiho, sve tiše.
Dižu se, eno, odlaze ljudi:
Ovaj pa onaj, obraza tužnih,
Očiju plačnih; srdaca mračnih...
Gdjekoji ipak užgao opet
Srca svog luči ugasle davno
Na grobnom žišku, s klonule svijeće;
Blistava svjetla ljubavi, vjere,
Odluke tvrde, kamene, svete.

Mrakom se sada svjetao vraća,
Lagan i smiren; dok ga bez plača
Spokojne prate patnice duše,
Podnoseć lakše vlastite muke:
Ta sad su sretni njihovi mili.
Dobrom se Ocu dali u ruke.

1968.

...ISUSE, PO MARIJI SVETU
MILOST NAM DAJ...

RASTANAK

Sin Jedinac mili
I predraga Mati
— Odavna već sami —
Trideset su ljeta
Skupa sretni bili.
On odlazi sada,
A Ona Ga prati.
Tad odjednom stane:
»Majko, sad se vrati!«
»Hoću, Sinko, hoću!
Nek Te Otac štiti!
Nek Te sunce zlati!
Nek Te cvijeće smiješi!
Nek Ti vjetar češlja
Te božanske vlasi!
Nek Ti gorski potok,
Sinko, žeđu gasi!
Nek Ti zemlja tvrda
Noću ležaj dadne,
A pokrivač nebo
Kad mrak hladni padne!
Djevičanska rosa
Nek Te jutrom mije,
A ozeblo lice
Sunce drago grije!
Nek Ti usta liju
Utjehu i radost
Da se kamen-srca
Smekšaju i zgriju,
Da se tužna srca
Jednom i nasmiju!
Sad ću biti sama.«

I dvije krupne suze
Niz obraz Joj spuze.
Pritom okom trepne
I ramenom slegne;
Srce Joj se stegne.

»Sad ću biti sama.
Josip je već gore;
Tebe borba čeka.
Bit ću ipak s Vama;
S Vama obadvama.«

Blagoslov mu nato
Majčinski udijeli...
On joj svojim vrati...
Zagrljaj još vreli,
Zagrljaj još zadnji...
Rastanu se, odu,
U suzi i smiješku...
U Nazaret Ona,
On u borbu tešku...

Osta tužna Mati
S predanjem u brigu
Oca im nebèskog,
Volje jake, spremne,
Ali — srce pati.

...

Otkud Vam ta snaga,
Kriste? Majko draga?
Pitanja me ova
Danju, noću prate.

LJUBAV PREMA OCU
I STRAH, DIJETE, ZA TE.

1968.

I NJEGOVI GA NE PRIMIŠE

Isuse, dan je, znam, bio strašan,
Kada si znojan, umoran, prašan
Banuo u svoj Nazaret mali
K onima svu noć koji bi znali
O tebi pričat do jutra rana,
Pričat ljepotu mladih ti dana.

»Sretne li Mirjam!«, šapnula mnoga...
»Ima ta zašto hvaliti Boga!
Njezin Ješua« — to ti bje ime —
»Pravi anđelak! Lako njoj s njime!
Rekla mu štogod: Moli, il: Radi!
U tren je sluša, život joj sladi.«

Često bi otac sjetio sina:
»Gledaj Ješuu! To je milina!
Neka mu Josip namigne okom,
Pustit će igru, skoknut će skokom.
Više mu vrijedi slabo to dijete,
Nego ti meni kraj dvadesete.«

...

Otad već dosta proteklo ljeta.
Mnogi su pošli s ovoga svijeta,
Morao i tesar Josip je poći.
Sretnik! Ješua mu zaklopi oči.
Njegov Ješua! Stolar taj mladi!
Slast ga je, Bože, motrit kad radi!

...

Bog si, jest, bio, al si se krio
Dokle to Otac na nebu htio.
Nisu to tvoji građani znali,
Bogom te nisu nikada zvali.
Tko da i sluti da su u ruci
Tvojoj — sav svemir, zemlja i puci.

Kadli odjednom, ko roj da zuji,
Nazaret cijeli uzbijan bruji:
Tesar Ješua krstit se dao!
A sad ko rabin sam učit stao,
U grad vam ide svaki i selo —
Tvori čudesa, govori smjelo.

Bolest ma koju ozdravlja, liječi.
I to još kako! Jednom tek riječi!
Gubavac s gubom u čas se dijeli.
Vjerovo ne bih, da mi tko veli.
Mrtve čak, kažu, diže iz groba.
Rijetka čudesa — proročkih doba!

— Zašto ga onda k nama još nema?
Zar nas baš zadnjim drži posvema? —
No kad se čulo jednoga dana,
Subote neke: »Evo ga k nama!«
Grnulo sve je, staro i mlado,
Čuti ga željno, vidjet ga rado.

Netko ti tada proroke dao.
Pa kad si divno zboriti stao,
Izboče oči od silna jala,
Urlati stanu, razjape zjala:
»Tesar, naš tesar? Taj da nas uči!
I to bez škola! Tjeraj ga kući!«

. . .

Tužna svršetka pohoda toga:
Survat te htjeli, Isusa moga!
S litice tvrde! Oholi, mali,
Spoznali nisu niti su znali
Milosti časa. Dokaz su tome
Suze na licu, Isuse, tvome.

I kad si prognan iz svoga grada
Na kamen sjeo, tužan, pun jada,
Upro si pogled svoj u daljinu . . .
Pogled iz Srca Božjemu Sinu!
Mislio nisi na njih tek same:
Za svijet si cio plako — i za me.

1966.

U TRI POSLIJE PODNE

Svaki dan popodne
U te sate tužne
A za moje srce
Sate tako plodne
Eto me pod križem . . .
Mislim na Te, Dobri
Srca probodèna,
Gledam Majku našu,
Lica oblivèna.

Mislim na smrt Tvoju,
A molim za svoju
I sve braće — ljudi.
Za njih — za se vapim:
Kriste, ne osudi!

Pogledaj na grudi
Svoje probijène,
Pomisli na Majku,
Plačne oči njene . . .
Pa nam prosti svima!

Smiluj nam se zlima!

Nek Ti dosta bude,
Kad smo sirotani,
Kad smo bijeda sama,
Kad smo led i tama;
Nek Ti dosta bude
— Kad već nije plaća —
Što se jad i tuga
Pod križ k Vama svraća!

1967.

RANJENO SRCE

O te oči tuge pune,
O te rane, te dvije krune,
O to Srce probodèno,
O to Srce sve plamèno.
O te kapi Krvi svete,
O to Lice!

S boli puca stijena živa,
Sunce gasne, sve se skriva,
Kad Spas mrije... Samo ljudi
Sikću kruti: Neka žudi,
Žeđa, moli! Neka mrije!
Baš nas boli!

Sad kô onda, i još više,
Pljušte kletve poput kiše,
Mržnjom mrzi prevelikom,
»Umri! Umri!« riče rikom
Tvorcu svom i Spasitelju
Ljudstvo grješno.

Ti bar, brate, daj Ga voli!
Tješi, blaži silne boli!
Kad se svladaš, moliš, radiš,
Snosiš patnje: tada sladiš
Pelen gorki, gasiš žeđu
Srcu dragom.

Naša braća, sveci mili,
Svi su oni jednom bili
Takvi Božji tješitelji,
Na smrt spremni prijatelji
Žićem cijelim, kô snijeg bijelim,
Srcem vrelim.

I gle čuda! Sad im svaku
Žrtvu malu, sitnu, laku
Nebom plaća, nebom vraća
Srce sveto. Sad ih kruni,
Slašću puni; na njih truni
Radost vječnu.

1943.

SUSRET

Ciča zima, leden sjever brije,
Stari djedo kraj peći se grije;
Oko njega klupko mališana,
Djed im priča sreću davnih dana...

Davno bilo, vaših bijah ljeta,
Sitan, nježan poput rosna cvijeta...
Još ne slutih da svijet ovaj krije
Grijeh, sotonu, ljuti otrov zmije.
U te rane, nevine mi dane
Pripravio Bog mi danak mio:
»Petak tuge«, pa sam smio poći
Da Ga gledam, i to čak po noći,
Dragog Boga, za nas raspetoga.
Ja, još dijete, mišljah naći dijete,
Ko za Božić... O moj Isus mali!
A do nogu pastiri Mu pali!...
Još Ga vidim kako mi se smije:
Svojim Srcem srce moje grije.

»Ići ćemo pod noć«, seka reče;
Srce bije s velike mi sreće.
Da sam mogo, turnuo bih sunce,
Nek što prije sleti za vrhunce
Iza one crne Bilogore,
Jer još čekat, to je vječnost, more.
Noseć novčić svud sam poskakivo;
Silnu sreću i njemu kazivo:
»Oj novčiću, da je tebi znati,
Kome ću te još večeras dati,
Ti bi bio sretan i presretan!«

Uto eto ni sam ne znam kako,
Došulja se i sumrak polako:
»Hajdmo brzo, hajdmo brzo, seko,
Znaš da naša crkva je daleko!«
A bilo je jedva pet minuta
Svega toga mučnoga nam puta,
Pa već bjesmo stigli k svojem cilju,
Već smo došli k mojem dragom Milju.
Ali jao! Što to vide oči?
Dah mi zasta, ne mogoh ga smoći:
Mjesto malog Isusa na slami

Velik, strašan leži tu u tami
Čovjek neki... pribit... krv mu teče!...
Drščem od stra' poput one svijeće.
»Gledaj, Stipo, kako drugi hrle,
Novac meću pa Isusa grle!
I na nas će sada red već doći,
Hajdmo bliže, ti ćeš prvi poći!«
Drhtim, stojim, maći se ne mògu,
Sav ukočen gledam k svome Bogu:
To zar da je onaj Isus mali,
Što me ljupko gledao u štali?!
Sućut i bol sapnu moje grudi,
Čudna strava, razum da poludi...
Uzalud me sestra opet zvala,
Nukala i gurat k Njemu stala:
Prestrašen sav nisam znao za se,
Smeteno sam gledao preda se.
Samo vidjeh onu strašnu sliku:
Raspetoga u prebolnom liku.
Tog da grlim?... Sve u meni vrije..
Ah, to ipak dragi Isus nije!
Pa ta tama, čavli, krv i rane,
Sve me više grozno plašit stane.
Tad učinih, čeg se i sad stidim,
Još taj tužni prizor jasno vidim:
Pobjego sam, i — pustiv sve kraju —
Utekoh Ti, moga srca Raju!...

...

Djedo presta... U križ zagleda se,
Tužan... Tad će — tiho, više za se:
»Taj kod križa, Spase sav u krvi,
Susretaj mi s Tobom bio prvi.
Mnogo ljeta od tog dana minu,
Mnogi prišli, ko ja, k Božjem Sinu.
Mnogi prišo i uteko jadno,
Kamen-srce, nesmiljeno, hladno.«

Tad ušuti... Bol mu riječi uze,
Blijedim licem puznu dvije suze.

Dječica ga motre pa se čude...
A on misli na križ — i sve ljude.

1942.

KASNA JESEN

U crkvu se žurim
Poguren i stisnut...
Mraz je velik pao
Svuda, gle, po travi.
Plaha zvijezda zadnja
Ostavlja svod plavi.

Jutro, zbilja, svježe
Da mi se sve vlasi
Pomalo već ježe.

U srcu me ipak
Toplo sunce grije...
Jer me Isus dragi
Cijelu noć već čeka.
Kao otac sina,
Kad će izdaleka.

Na oltaru čeka,
Mile ruke širi,
Očinski se smiješi...

Svoje dijete tješi...

Stoga vali sreće
Zapljuskuju mene.
Stoga srce vrije.
Stoga sretan hitim
Ko da studen nije.

1966.

FATIMSKA GOSPA

(Prema posljednjem, šestom ukazanju, 13/10. 1917.)

Kako da shvatim? ... Kiša sve pljušti
S olovna neba. Prolom je teški.
Ipak, gle, u dol irijski mali
Tisuća silnih bezbrojni vali
Ljudi sveđ grnu ... A kiša pljušti ...

Krunicu mole, ječe s nje gore,
Mole je u čast neznanoj Gospi
Što će se, vele, ukazat sada ...
Eno već troje dječice pada
Na zemlju nice! ... Lišca im gore.

Sad će se vidjet je li to troje,
Naoko tako nevine djece,
Žrtva tek jadna paklena zmaja,
Ili će zbilja Gospa iz raja
Doći te ime reći im svoje.

Uprav bje podne, kadli se slila
Sa neba munja. Napeto sve je ...
»Eno Je, eno!« Lucija klikne,
»Eno Je!«, mali Franjo s njom vikne,
I Hijacinta, seka mu mila.

Triput oblačak stvoriv se bijeli
Ovi tad djecu ... Vinu se nad njih ...
Zanos ih uze, svjetlost ih osu,
Lice im divno, nebo se prosu
Po njima samo. Sašo raj cijeli ...

Lucija eno krasnija biva,
Sjaji sve više ... Kako se mijenja! ...
Trlja, gle, oči! Sagiblje glavu!
Ne može dulje gledat tu slavu,
Podnijet to nebo, a ostat živa.

Usnama miče ... S nekim to zbori ...
Gospode sveti, zašto odjednom
Rose joj oči? Zašto te boli?
Zašto taj pogled, ko da što moli?!
Hoće li mrijet? Sa smrću se bori?

Ruku sva blijeda, na, spram nebesa
Digla uz poklik: »Gledajte sunce!«
Dorekla nije, kad kiša presta,
Oblaci prsnu, u tren ih nesta
Na četir' vjetra. Sunce? ... Čudesa!

Sunce ko lopta srebrna, sjajna
Stalo se vrtjet uokrug silno.
Igra se, baca na zemlju, grane,
Na kamen sipa i na sve strane
Snopove svjetla čudesna, bajna.

Zasta odjednom ... Časak tek mali.
Iznova poče čarobnu igru.
Tri puta tako, svaki put više,
Vrti se, pleše, čudno se njiše ...
Tad zatetura, surva se, što li?! ...

Iz sedamdeset tisuća grudi
Ote se silan strepnje krik prepun,
Užasa prepun, grozne pun strave ...
U blato kleknuv svatko čin prave,
Skrušene vjere u sebi budi ...

Nestade svega ... Slično oluji ...
Mirno je blijedo na nebu sunce ...
Od straha puk se budi i bijelo,
Suho na sebi spaziv odijelo:
»Čudo, gle, novo!«, razdragan bruji.

Djeca još mole; no već se gase
S lica im čari ... Sada se dižu ...
»Ime nam, ime Gospino kaži! ...
Lucijo, reci, što od nas traži?!«,
Nasrne mnoštvo u brojne glase.

»GOSPOM se želi KRUNICE zvati,
Crkvicu tu Joj gradite bijelu,
Svaki dan svetu krunicu u njoj
Molite u čast Milosti punoj,
RAT DA SE SKRATI, MIR DA SE VRATI!

Rekavši to mi, Gospoja mila
Nastavi tužnim molećim glasom:
'VIŠE NEK NAŠEG NE VRIJEĐA NITKO
GOSPODA! — VEĆ JE VRIJEĐAN TOLIKO!'
Posljednja riječ to Njena je bila.«

...

Ne bje to davno. Još su tom čudu
Živi svjedoci. Prečisto Srce
Fatimske Gospe javi se rad nas,
Trpeći rad nas... Misleći na nas
Zbori i danas... Da li zaludu?!
1942.

MARIJINI PROŠTENJARI

Propjevali bregovi, doline i česme,
Šuma, put odjekuju s molitve i pjesme.
S neukima učeni, s velikima mali
Na put smo na krilima ljubavi se dali.

PRIPJEV:

Isuse, po Mariji tu nam svetu milost daj:
Na tom putu životnom Ti nas tužne raspjevaj!
Od grijeha nas očuvaj, u čas smrtni pogledaj!
Primi, primi, primi nas u raj!

Maljevima patnja zlih srca utučena
Hrlimo ti, najvećoj, Majko, od svih žena!
Umorni, gle, stižemo, pjevamo ti: Zdravo!
Svoju radost pjevamo i srce krvavo.

Isuse, po Mariji...

Naša Zoro rumena, naša Zoro rana,
Djevice siromašnih, Majko sirotana,
Oko tvoje crkve, gle, oko tvog oltara
Živo kolo kreće se vjernih proštenjara!

Isuse, po Mariji...

Bogati, siromašni, izgladnjeli, siti
Žudnje srca želimo tu pred Majkom liti.
Nevini još ljiljani, pokorničke ruže
Oko tebe vatreno, mila Majko, kruže.

Isuse, po Mariji...

Spuštamo se ničice, ljubimo pod hladni:
Jedni što nas usliša, drugi proseć jadni.
Koljenima krvavim u velikom krugu
Jedni pišu zahvalu, drugi svoju tugu.

Isuse, po Mariji...

Dižu bake klonule, voštane i bijele
Svoje ruke drhtave, svoje suze vrele
K tebi, Majko Bistrice, sad u stare dane
Zà djecû što tužne ih u tuđini hrane.

Isuse, po Mariji...

Tisuće se slijevamo, tisuće odlijevamo,
»Zdravo! . . . Zbogom, Marijo!« suzna oka pjevamo.
»Zdravo! . . . Zbogom!« zvone svud, miješaju se, ljube,
Dok ti jedni stižemo, već se drugi gube.

Isuse, po Mariji . . .

Nevolja ma koja god i bol nek nas trla,
Uvijek ćemo pjevati, Majko, iz sveg grla:
Zdravo, Majko Bistrička, Kraljice Hrvata,
Naša Nado, Utjeho, usred mira, rata!

Isuse, po Mariji . . .

Budi i nam, Djevice, što si vijekom bila
Djedovima dičnim nam — Zaštitnica mila!
Štiti nam obitelji, neslogu odstrani;
Čedomorstva groznoga čuvaj nas i brani!

Isuse, po Mariji . . .

Majko svete Crkve sve, naroda svih, ljudi,
Našim žarkim prošnjama naklonjena budi!
Mi smo tvoji putnici u toj tužnoj doli,
Ti nas vodi k Isusu, to te svatko moli!

Isuse, po Mariji . . .

Ti se, znamo, raduješ, sipaš nam i dijeliš,
Bolne rane zavijaš, grješna srca bijeliš.
Teško nam se rastati, ipak valja poći;
Zbogom, zbogom, Marijo, opet ćemo doći!

Isuse, po Mariji . . .

SUNCOKRET

(Prema zamisli i na poticaj prijatelja)

Po zelenom polju svježeg divnog maja
Planula je zora od blistava sjaja;
Kraj livada punih raznolika cvijeta
Zlatile se njive žutih suncokreta.
Spram istoka svi su okrenuli glave:
Pozdravljaju sunce mlađahno i slave.
I dok nebom plavim zlatno sunce šeta,
Okreću se za njim glave suncokreta.
Svakim danom tako suncokreti prate
Divno rajsko sunce — na njemu se zlate.
Od ranoga jutra, kada zvona zvone,
Do večeri kasne, kad u more tone . . .
To je suncu milo, pa i ono gleda
Na suncokret vjerni — vjerno zlateć s reda.
I na koncu, Bože, kolikog li čuda,
Zablistalo zlato mojim poljem svuda!

Razigrano sunce nebom se sve više,
Ta krasno je ljeto, na zrakama njiše.
Kroz poljane zrele, pune Božjeg dara,
K suncokretu brzah sred podnevnog žara . . .
Ali, što to vidim? Nešto usred cvijeta?
Što se je to zbilo od mog suncokreta?
Jedro, gusto zrnje — stotine u svakom;
Sunašce ih grije svojom toplom zrakom;
Nabubrila zrna, nema mjesta više,
U redove guste svi se skupa zbiše.
Sad ih žari, grije toplo sunce drago
Pa od zrnja stvara samo Božje blago.

Već se zrela jesen sama sebi čudi,
Kako je to samo sada vole ljudi.
Spuštaju se dolom, uz brežuljke veru:
Što Bog dragi dao — to težaci beru.
Dozrelo je već i suncokreta polje:
No čemu su glave posagnuli dolje?
Što ne dižu sad ih više ponosito
I ne motre sunce ono uznosito?
Krcati su, puni dozreloga zrnja,

Lupina im biva svakim danom crnja . . .
Al se pune uljem pod lupinom bijele
Slasne jezgre male; blagoslov svoj dijele.
Bogati su, sretni, puni suncokreti,
Ali, to je sunca — znaju — darak sveti.
Spustili su stoga svoje teške glave:
Klanjaju se suncu, hvale ga i slave.
Sagiblju se harni — poput Kerubina,
Na zapadu suncu — motrit ih milina.

. . .

Žarko sunce-Isus, sjaji svemu svijetu,
Pa i meni sjaji — malom suncokretu.
U rane sam dane s nevinosti cvao,
Sunce-Krista gledo, tepajuć Ga zvao.
Gledasmo se tako slatko, umiljato,
Dok ne postah i ja malo sunce zlato.
Grijuć se na žaru Sunca-Krista Boga
Rodio sam zlatnim rodom žića svoga.
Sada mi je duša puna zrnja zrela:
To su moga srca patnje, dobra djela.
No da meni ne bi dragog Sunca-Krista,
Imao tad ne bih čak ni prazna lista.
Slava budi Njemu, što me izabrao,
Što sam bujno cvao, što plod zlatni dao!
Da, hvala Ti, Sunce cijeloga mi bića:
Suncokret Ti vječno svoju hvalu priča!

Kadgod odsad poljem pođeš, brate, žutim,
Gdje su tvoje misli, ja već znam i slutim:
Drago Sunce-Isus po nebu se šeta,
Pod Njim naša srca — polje suncokreta;
Drago Sunce-Isus mala sunca grije;
Tu i Tvoje srce žari se i grije;
Zadivljeno gleda — od sreće se smije.

1959.

BILJEŠKA O PISCU

Rodio sam se 4. srpnja 1910. u Pitomači. G. 1924. upisao sam se u donjogradsku Klasičnu gimnaziju u Zagrebu. Iza dvije godine nastavio sam gimnaziju u Travniku, gdje sam i maturirao. Stupivši u Družbu Isusovu studirao sam skolastičnu filozofiju u Pullachu kraj Münchena, a zatim klasičnu filologiju u Zagrebu. Iza nekoliko godina profesorske službe pošao sam na teologiju u Zagrebu. Mladu sam misu služio g. 1947. Od g. 1949. pa do g. 1968. neprestano sam predavao klasične jezike u Dječačkom sjemeništu u Zagrebu. To uz svoju duhovničku službu radim i sada u Đakovu.

Stj. Š.

SADRŽAJ

Predgovor 3
Ispovijest 5
Lanci 6

S MAMOM, JAPICOM, JELKOM

Raj u paklu 9
Bič 10
Moj otac 17
Taška 18
V bolnici 20
Mati 21

OKRIJEPI, BRATE, DUŠU I TIJELO

Čovjek 25
Jabuka 27
Rosa 29
Rat 31
Strina 32
Oluja srca 34
Poputbina 35

AKORDI KRISTOVIH SVEĆENIKA

Mladomisniku 39
Misa 43
Kyrie 43
Gloria 44
Oremus 45
Credo 46
Offertorium 47
Canon 48
Ite missa est 49

Na ulici 50
Nebo pjeva 51
Vinogradar 52

ŠTO SE LJUDI DOBROM SVECU ČUDE...

Neznani velikan 57
Vitez iz Lojole 58
Zov 59
Asiški siromah 64
Dušni dan 65

ISUSE, PO MARIJI SVETU MILOST NAMA DAJ

Rastanak 69
I njegovi ga ne primiše 71
U tri poslije podne 73
Ranjeno Srce 74
Susret 75
Kasna jesen 77
Fatimska Gospa 78
Marijini proštenjari 81
Suncokret 83

Bilješka o piscu 85